

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ“ С. ГАБАРЕ

общ. Бяла Слатина , ул. “Тома Николов” №1
тел.: 09140 44 41; Директор: 0897 930 415; e-mail: su_gabare@abv.bg

УТВЪРДИЛ

ДИРЕКТОР
ИНЖ. МАРИО НИКОЛОВ
Заповед №872/14.09.2022 г.

**ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ
ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ
НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ
В СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ“ С. ГАБАРЕ**

2022/2023

*Програмата е приета от Педагогическия съвет на проведено заседание на дата
13.09.2022г. и утвърден със заповед на директора №872 /14.09.2022 г.*

I. УВОД

Настоящата програма цели да начертае целите и задачите за работа с деца и ученици от Средно училище „Христо Ботев“ с. Габаре и урежда взаимоотношенията между институциите, във връзка с предоставянето на приобщаващо образование в епидемични условия .

Програмата е изготвена на базата на основни приоритети, а именно да се разгърне потенциала на всяко дете и ученик в посока постигане на по-високо качество и по-добър достъп до образование, както и успешна реализация и социализация. Програмата е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи на централните ведомства, в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички българските граждани и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи, като е базирана на:

- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;
- Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество (2010 – 2020 г.);
- Национална стратегия на Р. България за интегриране на ромите (2012 – 2020 г.);
- Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България /2021-2030/, приета с Протокол №13/24.02.2021 г.
- Закон за защита от дискриминация;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието.

Програмата включва редът и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички деца и ученици, които имат необходимост от такава в Средно училище „Христо Ботев“ с. Габаре, съобразно лични интереси, потребности и нужди. Настоящата училищна програма цели да предостави равни възможности за приобщаване на деца и ученици от уязвими групи, като цели недопускане на дискриминация по какъвто и да било признак и предоставяне на равни възможности за пълноценно и активно участие в училищния и социален живот.

Пред предстоящата учебна година се добавя още една голяма задача – да опазим здравето на децата, на работещите в системата, на семействата и на всички ни около нас в условията на продължаваща епидемична ситуация, обусловена от разпространението на COVID-19. Това прави идните 10 месеца трудни и изискващи повече усилия от обичайното. Всички заедно трябва да намерим формулата и баланса между предпазливостта и отговорността за здравето ни, от една страна, и необходимостта да учим, работим и живеем относително нормално, от друга.

Водени от убеждението, че обучението в реалната класна стая и прякото взаимодействие с учителите и (съ)учениците са най-добрата и незаменима алтернатива, отчитайки мнението на различните заинтересовани страни и съобразявайки се със законовите изискванията, се взе решение за присъствено стартиране и провеждане на образователния процес в дневна форма на обучение за всички ученици. От това решение произтичат конкретни предизвикателства, пред които сме изправени на прага на учебната 2022 – 2023 година във връзка с епидемията:

1. Доколкото е възможно училищата да бъдат максимално без рискова среда, като съзнаваме че няма абсолютно безопасна среда в условията на епидемия. Това предполага всяко училище да реализира набор от мерки за намаляване рисковете от предаване на инфекцията, включително чрез създаването на нагласи за здравно и социално отговорно поведение на децата като част от възпитателната функция на образованието;

2. Да реагираме съгласн оздравните правила при всеки един случай на заболял или със съмнение за COVID-19;
3. Да имаме готовност при указания от здравните власти да превключим на обучение в електронна среда от разстояние (в т.ч. за отделни паралелки, цялото училище или всички училища в общината, областта или държавата) и съобразно решенията на областните кризисни щабове за борба с COVID-19;
4. Да осигурим условия за непрекъснатост на обучението за учениците от рисковите групи;
5. Да осигурим допълнително (компенсаторно) обучение и подкрепа за учениците, пропуснали учебни занятия поради здравословни причини, в т. ч. и заради карантинирани;
6. Да поддържаме положителен психоклимат на работа и учене и да редуцираме ситуацията на напрежение, стрес и дезинформация;
7. Да използваме кризата като възможност за иновации и подобряване на педагогически и организационни модели и практики, за създаване на още по-сплотени и взаимодействащи училищни и микроучилищни (класни) общности между учители, родители и ученици, за дооборудване и др.

Настоящите насоки са създадени с участието на представители на Министерството на образованието и науката, Министерството на здравеопазването, социалните партньори, директори на училища, учители, родители, неправителствени организации в съответствие с актуалните здравни регулации, отчитат тенденциите и решенията на образоват

II. Анализ на училищната среда.

Уязвими групи в Средно училище „Христо Ботев“ с. Габаре са деца и ученици, диагностицирани със специални образователни потребности, хронични заболявания, двигателни увреждания, деца и ученици в риск, деца и ученици, застрашени или жертва на насилие, деца с изяви дарби, деца-сирачи и полусирачи, деца от различни етнически групи и с други идентифицирани нужди. Това налага изграждането на един нов комплекс от умения за общуване и познание за другия. Конкретните действия за подпомагане и предоставяне на равни възможности пред тези уязвими групи са предизвикателство, което е неделима част от процеса на модернизация на българското образование, което в противен случай ще остане чуждо за голям процент български граждани.

III. Подкрепа на личностното развитие

Приобщаващото образование е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете или ученик. Приемането и зачитането на неговата уникалност - индивидуалните му потребности и възможности, намират израз в оказването на подкрепата на личностното развитие, която се осъществява във връзка със Закона за училищното и предучилищното образование.

3.1 Обща подкрепа

Общата подкрепа в Средно училище „Христо Ботев“ с. Габаре се осъществява от скип, съставен от психолог, логопед, зам.директор. Общата подкрепа е насочена към развитие на потенциала на всяко дете и ученик. Общата подкрепа включва различна екипна работа също така и между отделните специалисти и осигуряване или насочване към занимания по интереси. Кариерното

ориентирани на учениците от първия до последния клас за училището. Осъществяването на различни дейности представлява част от общата подкрепа на децата и учениците.

3.2. Допълнителна подкрепа

Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните способности на определено дете или ученик от Средно училище „Христо Ботев“ с. Габаре. Оценката на способностите се извършва от специално назначен екип от специалисти, съобразно необходимостта на детето и след това се потвърждава от Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование.

Учениците за които може да се поиска оценка на способностите са от следните уязвими групи:

- деца със специални образователни потребности – в началото на учебната година
- деца с хронични заболявания
- деца в риск

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всяко конкретно дете. Родителите задължително се включват в плана за действие като активни участници в дейностите. Ако Регионалният център препоръча допълнителна подкрепа, но родителите откажат, Средно училище „Христо Ботев“ уведомява отдел „Закрила на детето“ по местоживееие на детето с цел социалните служби да окажат съдействие и ако се налага помощ на родителите за осъзнаване на нуждите на детето.

В Наредбата за приобщаващо образование се предвижда значително опростяване на изискванията към екипите за подкрепа на личностното развитие. Регламентират се три задължителни заседания – в началото на годината, в края на първи срок и в края на учебната година. Опростена е процедурата на подписване на протоколите от тези заседания като задължението е вменено само на членовете на екипа.

При необходимост се съставят индивидуални планове за работа с всяко дете, което се нуждае от допълнителна подкрепа, контрола и отчитането на резултатите по тези планове. Педагогическата подкрепа се предвижда за четири групи деца: с обучителни затруднения, с проблемно поведение, със СОП и за талантиливи ученици

В новата редакция класния ръководител е разтоварен като изискванията са разпределени между педагогическите специалисти, включени в дейностите по подкрепа на личностното развитие. Предвидени са и други облекчения в дейността на класните. И в новия текст базисна дейност за преодоляване проблемното поведение на детето или ученика е „обсъждане между ученика и класния ръководител с цел изясняване на възникнал проблем и получаване на подкрепа за разрешаването му“ (чл. 45 т.1). В актуалната редакция, обаче, не присъства изискването това да се документира в дневника на класа. Класният ръководител ще бъде облекчен и при налагането на санкции. Уведомлението за откриване на процедура за налагане на санкция, което се подписва от директора, но традиционно се придвижва от класния ръководител, може да бъде връчено и по електронен път. Ученикът може да бъде освобождаван от училище до 3 дни с разрешение на класния ръководител (стар текст директора) и до 7 дни с разрешение на директора (стар текст педагогическия съвет). В чл. 53 ал.3 е записан текст, който регламентира, че при отказ от родителско съдействие при констатирано проблемно поведение на ученик директорът уведомява писмено дирекция „Социално подпомагане“. В алинея 5 се задължава съответната дирекция да уведоми в срок от 7 дни за предприетите действия.

Редом с добрите попадения ще посоча и примери за промени, които по-скоро ще влошат действието на наредбата.

В чл. 61. ал 1 на новата редакция е записано, че ученикът може да отсъства по медицински причини – след представяне на медицински документ, издаден от общопрактикуващ лекар или от лекар в лечебно заведение

2. В същия член, но в точка втора са изброени участията в различни форми и събития, при които отсъствията на ученика също се приемат по уважителни причини. В този случай предварителното потвърждение на родителя е изискуемо, но има една рядка, но все пак човешка причина за

отсъствия – смъртта на близък. При подобни поводи работещите имат право на отпусък, така че не е логично децата да ползват дни от тези по семейни причини. Трябва да се предвиди уважителен режим и за учениците и при този неприятен повод.

3.Новата редакция е доста нестелива по отношение на санкциите и препраща към член 199 от ЗПУО. Само, че това създава проблем. Учителите вече трябва да се основават единствено на текста в Закона, който разрешава отстраняване от час на ученик, възпрепятстващ работата (чл. 199 ал 2).. Същевременно всяка санкция трябва да бъде наложена след като бъде преценена тежестта на съответното нарушение. и санкциите на ученика да се предоставят с планирана обща подкрепа за личностно развитие. Няма съмнение, че промените в Наредбата за приобщаващо образование ще донесат облекчения и ефективност в работата на учителите и педагогическите специалисти. При наличие на три и повече деца/ученици в паралелка се осигурява помощник-учител за подпомагане работата на учителите. При необходимост се изработва индивидуална учебна програма по съответните учебни предмети с цел по-лесното възприемане от ученика, а също така се изготвя и индивидуален учебен план. За ученици с изявиени дарби също се изработва индивидуален учебен план.

IV. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка
Идентифициране на ученици, спадащи към уязвима група, които имат необходимост от обща подкрепа	В хода на учебната 2022 / 2023г.	логонед, класни ръководители	
Екипна работа на учителите, преподаващи в даден клас	В хода на учебната 2022/ 2023г.	класни ръководители, учители	при необходимост
Определяне на координатор на екипа за оказване на подкрепа	При обнародване на стандарта за приобщаващото образование	директор	
Награждаване на ученици (морално/ материално)	постоянен	директор, заместник-директор	при и по определен повод за поощрение
Дейности на училищната библиотека, свързани с четивна грамотност	В хода на учебната 2022/ 2023г.	библиотекар	В изпълнение на училищния план за насърчаване и повишаване на грамотността
Идентифициране на ученици със СОП	В хода на учебната 2022/ 2023г.	Класни ръководител, учители, училищен психолог	
Оценка на потребности на ученици със СОП	В хода на учебната 2022 2023г.	ресурсен учител и екип	Не по-късно от 3 месеца след идентифициране на нуждата
Превантивни мерки за недопускане отпадане от училище	В хода на учебната 2022/ 2023г.	директор, зам.-директор, учители, психолог	

Стимулиране участието на деца с изяви дарби в състезания и олимпиади	В хода на учебната 2022/ 2023г.	учители	
Стимулиране участието на деца и ученици от различни етнически групи в различни училищни мероприятия, състезания и олимпиади	В хода на учебната 2022/ 2023г.	учители	
Провеждане на беседи в часа на класа относно приемането на «различните»	В хода на учебната 2022/ 2023г.	Класни ръководители	

V. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За изпълнението на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции, неправителствения сектор и училищната общност. Всички участници в образователния процес (семейство, училище, институции) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.

Настоящата програма е приета на ПС с Протокол №13/13.09.2022 г. и е отворена система, подлежаща на изменение и допълнение в хода на учебната година във връзка с актуализацията на нормативната уредба, касаеща приобщаващото образование и изработването на областна стратегия за подкрепа на личностното развитие.

**Заповед за утвърждаване на Програма за предоставяне на равни възможности
и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи**

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ“ С. ГАБАРЕ

общ. Бяла Слатина , ул. “Тома Николов” №1
тел.: 09140 44 41; Директор: 0897 930 415; e-mail: su_gabare@abv.bg

**ЗАПОВЕД
№ 872/ 14.09.2022 г.**

На основание чл. 259, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование, във връзка с чл. 262, ал. 3 от същия нормативен документ, чл. 31, ал. 1 и от Наредба № 15 / Педагогически специалисти и решение на педагогическия съвет (протокол № 13/ 13.09.2022 г.)

УТВЪРЖДАВАМ:

Програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи в Средно училище „Христо Ботев“ с. Габаре за учебната 2022/ 2023 г.

Предвидените дейности в Програмата да бъдат изпълнявани от определените отговорни лица/ комисии в планираните срокове.

Програмата да бъде публикувана на интернет страницата на училището в срок до 20.09.2022 г. от Павлина Маринова на длъжност заместник – директор.

Настоящата заповед да се доведе до знанието на работещите в училището срещу подпис за сведение и изпълнение.

Контрол по изпълнение на заповедта ще осъществя лично.

Директор:
инж. Марио Николов

**Заповед за утвърждаване на Програма за предоставяне на равни възможности
и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи**

ЗАПОЗНАТИ СЪС ЗАПОВЕДТА:

№ 872/ 14.09.2022 г.

№ по ред	Име и фамилия	Заемана длъжност	Подпис на лицето
1.	Павлина Маринова	ЗДУД	
2.	Геновева Василева	старши учител	
3.	Маргарита Борисова	старши учител	
4.	Румен Божинов	учител	
5.	Марияна Тошева	старши учител	
6.	Даниела Христова	старши учител	
7.	Йорданка Димитрова	учител	
8.	Даниел Ваденлиев	учител	
9.	Златка Стаменова	старши учител	
10.	Марияна Банчева	старши учител	
11.	Дилян Маринов	старши учител	
12.	Петя Иванова	учител	
13.	Тоня Банкова	старши учител	
14.	Татяна Нинова	старши учител	
15.	Камелия Иванова	старши учител	
16.	Пенка Вълчва	старши учител	
17.	Мариола Йосифова	учител ЦОУД	
18.	Анета Недялкова	старши учител ЦОУД	
19.	Тихомир Илиев	учител ЦОУД	
20.	Поля Кръстева	учител ЦОУД	
21.	Цветелина Бръмбашка	учител ЦОУД	
22.	Светла Петрова	Ресурсен учител	